

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1315

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića, predsjednika vijeća, Sanje Štefan i Blanše Turić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Jadranke Jelić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja HP-Hrvatska pošta d.d., Zagreb, Jurišićeva 13, koju zastupa Snježana Perutka, dipl. iur., Zagreb i City EX d.o.o. Zagreb, Donje Svetice 40, kojeg zastupa Boris Anišić, odvjetnik u Zagrebu, Ilica 191b/I, protiv tuženika Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, radi rješavanja spora između davatelja univerzalne usluge i korisnika pristupa poštanskoj mreži, u sjednici vijeća održanoj 1. travnja 2015.

presudio je

I. Odbijaju se tužbeni zahtjevi tužitelja HP-Hrvatska pošta d.d., Zagreb, i City EX d.o.o. Zagreb za poništenje rješenja tuženika Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije klasa: UP/I-344-08/13-05/03, urbroj: 376-04-13-13 od 15. siječnja 2014.

II. Ova presuda objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenom odlukom tuženika nalaže se HP-Hrvatskoj pošti d.d. da u roku od 15 dana od dana primitka ove odluke izmijeni odredbe Standardne ponude Hrvatske pošte d.d. za pristup poštanskoj mreži (dalje: standardna ponuda) tako da:

a) u članku 13. stavku 2. alinejama 1. do 3. standardne ponude oznaku 90% izmijeni u 95% te izbriše stavak 6. članka 13.;

b) u članku 17. izmijeni stavak 3. tako da glasi: »HP d.d. za štetu iz prethodnih stavaka isplaćuje iznos propisan člankom 57. Zakona o poštanskim uslugama« (točka 1. izreke odluke), dok je u ostalom dijelu zahtjev društva City EX d.o.o. odbijen (točka 2. izreke odluke).

Protiv navedene odluke tužitelj HP-Hrvatska pošta d.d., Zagreb, je podnio tužbu 13. veljače 2014. koja je zavedena kod ovog Suda pod brojem: UsII-23/14, a protiv iste odluke tužbu je podnio i tužitelj City EX d.o.o. Zagreb 14. veljače 2014. koja je zavedena kod ovoga Suda pod brojem: UsII-25/14, pa s obzirom na to da se radi o tužbama protiv iste osporene odluke, Sud je predmete pod gore navedenim brojevima spojio te je proveo jedinstveni postupak po tužbama navedenih tužitelja pod brojem: UsII-23/14.

Tužitelj HP-Hrvatska pošta d.d., Zagreb, (dalje: prvotužitelj) u tužbi u bitnom navodi da je zainteresirana osoba City EX d.o.o., Zagreb 15. srpnja 2013. podnijela zahtjev za pristup poštanskoj mreži davatelja univerzalne usluge (ovdje tužitelja), koji je odobrio te zainteresiranoj strani dostavio prijedlog ugovora o pristupu poštanskoj mreži. Zainteresirana strana nije prihvatila citirani prijedlog, već je tuženiku podnijela zahtjev za rješavanje spora u vezi s davanjem pristupa poštanskoj mreži prvotužitelja. Ocjenjujući navode zainteresirane strane o kakvoći usluge pristupa mreži, kada je riječ o rokovima za prijenos pošiljaka, tuženik je potpuno pogrešno primijenio materijalno pravo tumačeći kako nije naveo ni jedan tehnološki ili drugi razlog koji bi opravdao odstupanja od

zakonom propisanih rokova za univerzalnu poštansku uslugu, pozivajući se pri tome na rokove iz članka 40. Zakona o poštanskim uslugama. Međutim, evidentno je da je tuženik odlučujući o tim navodima zainteresirane strane potpuno pogrešno primijenio prisilnu odredbu članka 40. Zakona o poštanskim uslugama na dispozitivni ugovorni odnos između dviju potencijalnih ugovornih strana. Tuženik zaboravlja da je on standardnom ponudom ispunio zakonske uvjete transparentnosti i omogućio jednake uvjete pristupa za istu vrstu i količinu pošiljaka svim podnositeljima zahtjeva za pristup poštanskoj mreži te da upravo Zakon o poštanskim uslugama propisuje ugovorni odnos u ovoj stvari, koji kao i svaki ugovorni odnos, podliježe slobodnoj volji ugovornih strana. Smatra da je tuženik ocjenjujući navode zainteresirane strane o naknadi štete pogrešno ocijenio da je nedopušteno odredbama svoje standardne ponude derogirao prisilne odredbe Zakona o poštanskim uslugama. Standardna ponuda jest zakonski preduvjet za sklapanje ugovora o pristupu poštanskoj mreži, međutim, ona je, a kako joj i samo ime govori, ponuda te ni u kom slučaju mu nije bila namjera derogirati njome prisilne odredbe Zakona o poštanskim uslugama, niti je to naravno mogao učiniti. Za razliku od prisilnih odredbi Zakona, odredba ponude obvezuje drugu stranu tek u trenutku njezinog prihvatanja. Dakle, ostavljena je mogućnost da ugovorne strane suglasnošću volja ostvare ili ne ostvare pravni posao, a on opetovano navodi da je odredbom članka 53. stavka 5. Zakona o poštanskim uslugama eksplicite propisano da se međusobna prava i obveze davatelja univerzalne usluge i korisnika pristupa uređuju ugovorom. Prvotužitelj predlaže da Sud poništi osporenu odluku tuženika i sam odluči o ovoj pravnoj stvari.

Tužitelj City EX d.o.o. Zagreb (dalje: drugotužitelj) u tužbi navodi da osporava u cijelosti odluku tuženika kao nezakonitu jer se ista temelji na pogrešnoj primjeni materijalno pravnih odredaba Zakona o poštanskim uslugama. Tuženik nije riješio spor između prvotužitelja i drugotužitelja u svezi pristupa poštanskoj mreži ni u formi, a ni sadržajno s obzirom na to da pobijana odluka svojom formom ni sadržajno nije u skladu s odredbom članka 27. stavka 4. Pravilnika o obavljanju univerzalne usluge na način da zamjenjuje ugovor o pristupu poštanskoj mreži. Pobijanom odlukom nezakonito su odbijeni njegovi zahtjevi prema prvotužitelju u postupku rješavanja spora vezanim uz pristup poštanskoj mreži, a koji spor odnosno zahtjevi su se odnosili na cijene pristupa, ograničavanje pristupa, najavu pristupa, označavanje pošiljaka, bankovnu garanciju i način rješavanja spornih pitanja. Tuženik je donošenjem pobijane odluke prihvatio osporavanu standardnu ponudu kao vjerodostojan i relevantan akt suprotno odredbama Zakona o poštanskim uslugama i odredbama Pravilnika o obavljanju univerzalne usluge koje se odnose na pristup poštanskoj mreži davatelja univerzalne usluge te ju nezakonito primijenio na ugovorni odnos između prvotužitelja i drugotužitelja. Smatra da je neosnovano i nezakonito odbijen njegov zahtjev u odnosu na cijenu pristupa poštanskoj mreži jer se prilikom donošenja pobijane odluke kao prethodno pitanje nije utvrdilo je li prvotužitelj ispunio svoju zakonsku obvezu računovodstvenog odvajanja sukladno odredbi članka 47. Zakona o poštanskim uslugama. S obzirom na to da prvotužitelj nije ispunio svoju obvezu računovodstvenog razdvajanja, nije bilo osnove da cijene pristupa poštanskoj mreži u kontekstu cjenika davatelja univerzalne usluge bude zakonita i transparentna. Nadalje, u potpunosti osporava tumačenje prvotužitelja vezano uz primjenu standardne ponude prvotužitelja u kontekstu rješavanja sporova između prvotužitelja i drugotužitelja, jer je netočna tvrdnja tuženika da bi odredbe standardne ponude između stranaka bile mjerodavne samo u onoj mjeri u kojoj su u skladu s odredbama Zakona o poštanskim uslugama i Pravilnika o obavljanju univerzalne usluge iz razloga što odredbe standardne ponude mogu biti mjerodavne između stranaka samo ako obje ugovorne strane prihvate njihovu primjenu. Drugotužitelj predlaže da Sud osporenu odluku poništi.

Prvotužitelju i drugotužitelju je kao zainteresiranim osobama dostavljena na odgovor tužba protivne strane te su i prvotužitelj i drugotužitelj kao zainteresirane osobe u predmetima UsII-25/14, odnosno UsII-23/14 dali odgovore na tužbu, u kojima sadržajno iznose iste navode kao i u svojim tužbama protiv osporene odluke, te prvotužitelj predlaže da se odbije tužba drugotužitelja, a drugotužitelj predlaže da Sud odbije tužbu prvotužitelja.

Tuženo tijelo u odgovoru na tužbu u predmetu UsII-23/14 ostalo je kod razloga navedenih u pobijanoj odluci te je istaknulo da je prvotužitelj pogrešno ocijenio da se standardnom ponudom nedopušteno derogiraju prisilne odredbe Zakona o poštanskim uslugama, jer je tuženik utvrdio da odredbe standardne ponude ne predviđaju isplatu iznos naknade štete prema vrsti pošiljke te tako stvarno odstupaju od odredbe članka 57. Zakona o poštanskim uslugama. S obzirom na to da odredbe standardne ponude ne mogu mijenjati sadržaj prisilnih zakonskih odredbi i u tom dijelu je zahtjev drugotužitelja osnovan, te je prvotužitelju naložena izmjena odredbi standardne ponude. Napominje da je poduzimao sve radnje kako bi se utvrdilo pravo stanje stvari radi donošenja pravilnog i zakonitog rješenja, poštujući pri tome načelo materijalne istine, te su na pravilno i potpuno utvrđeno